

В. П. Бредньова

ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ЯКІСНОЇ ПРОФЕСІОНАЛЬНОЇ ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ АРХІТЕКТОРІВ

Простір — це матеріал, з яким працює архітектор

Як відомо, у Хартії з архітектурної освіти підкреслюється, що архітектурна освіта являє собою як національно-культурну, так і професійну проблему сучасності і потребує гарантії захисту, розвитку та підтримки. Професійна діяльність архітектора неможлива без графічної праці, тому володіти мовою креслення архітектор повинен досить вільно. Однією з умов успішного оволодіння професійними навичками є графічна грамотність. Графічна діяльність сприяє чуттєвому та раціональному пізнанню природи і явищ навколишньої дійсності, допомагає більш глибоко вивчати процеси роботи технічних засобів. Ця істина дає ґрунтовну аргументацію для того, щоб вважати вступні іспити з малюнка та креслення профілюючими для абітурієнтів, бажаючих поступати на архітектурні спеціальності.

Для того, щоб поступити вчитися до Архітектурно-художнього інституту, крім бажання стати архітектором або дизайнером, необхідні спеціальні, більш поглиблені знання та навички, які не може дати загальноосвітня школа [1, 2]. По-перше, заняття кресленням потребують щоденних спеціальних графічних тренувальних вправ з креслярськими інструментами, як і інша професія, що пов'язана з досить тонкими та докладними рухами рук [3]. По-друге, поруч із знанням елементарних вимог до оформлення та виконання креслень, у тому числі виконанням на високому рівні надписів на кресленні креслярським шрифтом та геометричних побудов, абітурієнтам необхідно мати досить розвинуте **просторове уявлення**, тому що вже з перших кроків та протягом усього періоду навчання в інституті студенти архітектурних спеціальностей виконують об'ємні креслення та графічні завдання, складність виконання яких підвищується з кожним роком навчання.

Основною метою даної роботи є аналіз якості вступних іспитів з креслення, а також методологічних досліджень, що проводились протягом трьох останніх ро-

ків серед слухачів підготовчих курсів (ПК) на факультеті довузівської підготовки (ФДП) ОДАБА.

Слід зазначити, що спочатку завжди визначався рівень базової підготовки слухачів, і щорічно він залишався приблизно однаково досить низьким: лише до 20% учнів мали деяку графічну підготовку. Кожний учень є активним учасником на заняттях, тобто його індивідуальні здібності суттєво впливають на успішність у здобутті знань. Спроможність навчитися — це система інтелектуальних властивостей особистості, від яких залежить продуктивність навчальної діяльності: чим ця спроможність вище, тим швидше учень здобуває нові знання та навички. Безумовно, залогом успіху в навчанні є також інші здібності учня: його уважність, пам'ять, риси характеру, мотиви тощо.

Як підвищити ефективність навчання серед слухачів ПК? Це творчий процес і готових рецептів немає. На кафедрі нарисної геометрії та креслення ОДАБА, починаючи з 2004–2005 навчального року, щорічно два рази на семестр проводяться семінари для викладачів креслення, що працюють на ПК. По-перше, розглядаються організаційно-методичні питання про визначення рівня графічної підготовленості слухачів ФДП, про необхідний мінімум вправ для розвитку індивідуальної техніки креслення та підбір варіантів учбових завдань, про стислий зміст лекційних та практичних занять, а також узгоджуються однакові основні вимоги до оформлення та виконання креслень, критерії оцінки виконаних робіт та ін.

На вступних іспитах з креслення відповідно до програми абітурієнту необхідно в мінімальний час (три години) виконати два завдання: перше — **“Спряження”**, тобто побудувати креслення деталі, що містить різні види спряжень, дотичних та інші геометричні побудови, при цьому зберігаючи лінії всіх допоміжних побудов. Виконання цього завдання потребує знання теоретичного матеріалу про вимоги до креслень (лінії креслення, шрифти, правила нанесення розмірів) та стійких навичок у володінні креслярськими інструментами, особливо при наведенні ліній креслення.

Друге завдання — **“Проекційне креслення”** у якому за двома наданими видами геометричної фігури (призма, піраміда, циліндр, конус) зі скрізним отвором побудувати третій — вид зліва, виконати необхідні розрізи, нанести розміри та побудувати прямокутну ізометрію фігури з вирізом чверті, при цьому також зберігаючи допоміжні побудови. Виконання цього завдання потребує не тільки знання теоретичного матеріалу із найважливішого розділу креслення — **проекційне креслення**, не тільки стійких навичок у володінні креслярськими інструментами, але й досить розвинутого самостійного просторового мислення. Як показує трирічна практика, здібні, талановиті слухачі, які відповідально та дбайливо відносяться до кожного заняття, до кожного завдання, дуже добре справляються і з екзаменаційними завданнями, тому що викладачі прекрасно розуміють свою професійну відповідальність за підготовку майбутнього спеціаліста-архітектора.

Кафедра нарисної геометрії та креслення ОДАБА під керівництвом Директора Архітектурно-художнього інституту акад. Уреньова В. П. та Декана факультету довузівської підготовки проф. Суханова В. Г. щорічно докладають багато зусиль для підбору досвідчених кваліфікованих викладачів та вдосконалення методики викладання графічних дисциплін, а також організації навчального процесу в цілому, на підготовчих курсах та підготовчому відділенні. Так, на вступних іспитах з крес-

лення на 2006-2007 навч. р. приймали участь близько 180 абітурієнтів з факультету довузівської підготовки та 61 абітурієнт із загального потоку. За дванадцятибальною шкалою оцінок серед слухачів підготовчих курсів на “відмінно” здали 33% абітурієнтів, на “добре” — 47%, на підготовчому відділенні відповідно 40% та 60%, а на загальному потоку, як показав аналіз, в цілому середній бал був лише 6,3.

Відмітимо, що ще заздалегідь до екзаменів (у травні) з метою професійної орієнтації учнів, популяризації та притягування уваги до дисципліни “Креслення” кафедра нарисної геометрії та креслення ОДАБА щорічно за підтримкою Міського управління освітою проводить відкриту міську Олімпіаду з креслення, у якій, як правило, приймають участь до 120 учасників.

Таким чином, для майбутніх студентів архітектурних спеціальностей перш за все необхідна якісна професійна художньо-графічна підготовка. На наш погляд, було би доцільно підготовку учнів проводити протягом мінімум двох років за спеціальною методикою з урахуванням індивідуальних здібностей кожного учня.

ЛІТЕРАТУРА

1. Національна доктрина розвитку освіти / Всеукраїнський з'їзд працівників освіти. — К., 2002.
2. Страхов В. Г., Валльє О. Э. Размышления над концепцией идеальной педагогики. — Одесса, 2004. — 84 с.
3. Оrsa Ю. Н., Домбровский А. Н. Сборник заданий по черчению. — М., 2004. — 96 с.
4. Бредньова В. П., Джугурян Т. Г., Левенец Л. Ф. Креслення. Пам'ятка для абітурієнтів, які поступають на архітектурні спеціальності. — Одеса, 2006.